

v neki rastlini, ki se *Sarracenea purpurea* imenuje. Unča te rastline se kuhati dá v 3 unčah vode tako dolgo, da ostanete 2 unči vode; bolniki, ki so vsake 4 ure popili 2 žlici te kuhovine, kateri se je dodalo nekoliko pomarančnega sirupa, so se hitro ozdravili; vročnica jih je popustila in glava jih je nehala boleti; čez 6 dni so mogli bolnišnico zapustiti. — Vredno je, da se poskusi to zdravilo tudi pri nas, ker je bolnikov vsako leto več, ki nevarno za kozami zbolijo.

* *Koliko dobička na denarji so si Prusi (Nemci) privojskovali v poslednji vojski s Francozom*, je preračunal angleški časnik „Oekonomist“. Nemčija — tako na posled pravi — si je pridobila 232 tisoč milijonov funtov šterlingov (en šterling je kakih 10 naših goldinarjev) po tej vojski — po odšteti vseh njenih stroških. Kaj tacega se dosihmal še ni doživelo v vojaški zgodovini! Nemšk želodec res nima dna.

* *Kupčija s človeškimi lasmi* se je zadnja leta zelo povzdignila. To izvira posebno od tega, da gospôške ženske niso več zadovoljne z lasmi, ki jim jih je Bog na glavi vstvaril; one si navlečejo tudi tujih las na svoje glave. V Marsilj na Francozko so, na priliko, laslansko leto 3krat več pripeljali memo prejšnjega leta, največ iz Laškega, pa tudi iz Kitajskega in Japaneškega.

* *Goveja kuga* se je pretekli mesec v rusovski vasi Orinin in okolici njeni, 3 milje od naše gališke meje, prikazala z veliko silo. — Tako poroča c. kr. deželno namestništvo v Lvovu od 28. maja.

* *V Banatu se nadjajo dobre letine*. V tistih krajih, kjer so v poslednjih letih bile velike povodnje, niso mogli preteklo leto nič sejati; zdaj so se osušili ti kraji — katerih je v celem Banatu 10. del — in vsejali so koruze ter se nadjajo obilega pridelka, ako ne pride spet kaka uima. Na Ogorskem — po poročilih ministrskih — se pričakuje žitna letošnja letina srednja. Tudi vinogradi obetajo srednjo. — V Moldavi in Vlahiji, kateri ste najvažnejši deželi, kar se koruze tiče, je bila takrat, ko so koruzo sejali, suša tako huda, da se je vladi potrebno zdelo prepovedati izvožnjo koruze v tuje dežele do prihodnje žetve; nedavno pa je toliko dežja padlo po celi zemlji, da se je nadjati bogate letine in zato je vlada preklicala prepoved izvožnje.

* *Nova velika šola (vseučilišče) za poljedelstvo in gozdarstvo* se bode na Dunaji ustanovila. Osnova te učilnice je že dobila najvišje potrjenje. Kdor hoče v to šolo stopiti, mora se izkazati z dovršenimi študijami višje gimnazije ali višje realke. V razdelku za poljedelstvo traja učenje 3 leta in tudi toliko v razdelku za gozdarstvo.

Dopisi.

Iz Trsta 10. junija. — Kdor hoče vedeti, kako se spekulacija v časnikih dela, naj se obrne v Trst, kjer je v 4 tednih toliko novih listov izrastlo, kakor gob po dežji. Zdaj imamo 7 humorističnih in šaljivih listov, vse v laščini; med njimi pa je tudi znanega g. Martelanca organ, da si žep polni in Slovence grdi, — list z imenom „Zavatin“, po naše „čevljar“, kteremu je obesil tudi nekoliko podob iz glasovitega „Jurija s pušo“, da bi na ta način si lože kaj novcev vlovil. Pred dvema mesecema je izdal neko brošuro: „Burke“, al ker mu je le nekaj čez 30 gold. dobička prinesla, je „burke“ popustil. Martelanec hoče v hipu obogateti. Zategadel je začel z umazanim laškim listom nektare Slovence napadati, ker mu niso v njegovo mavho novcev vsuli; izdajatelj „Jurija“, kedar kak list izleže, brž zahteva od vsakega bolj premožnega človeka, da se naroči kar na polovico iztisov. „Narodni“ Martelanec zmirom to trobi, da ne išče nobenega dobička, da dela

več za narod kot za denar. Se ve, da mu tega nihče ne verjame, kdor vé, da on služi vsacemu, kdor mu le plača, bodi si da prestavlja v „Triesterico“ ali tudi v ljubljanski „Tagblatt“. Očitni dokaz temu, da g. Martelanec dela vse iz zgolj spekulacije, je to, da pred letom je „Jurijev manifest“ razposlal po časnikih. Ker pa je komaj 30 naročnikov na limanice vjel, moral je reč pustiti, naročnine pa jim ni poslal nazaj. Ko je „Jurijev manifest“ slana vzela, je naznanil, da hoče nemški list „Blitz“ (blisk) izdajati, al ker se ni noben naročnik oglasil, je tudi „Blitz“ zmrznil. Za njim pridejo „Burke“ na svitlo, ktere je razprodajal povsod, samo menda v peklu ne. Naposled je začel „čevljarski“ laški list izdajati. Povedati pa moram tudi to, da spredaj na prvem listu stoji oklic, da naročnine za četrto leta, pol leta itd. ne vzame, nego se samo posamni listi prodajajo. Modra glava! Sprevidel je, da mu nihče noče več naročnine poslati, kajti mnogo nas je, ki še čakamo na razglášenje „Jurijevega testamenta“, mislé, da je vendar kaj zapustil. Al, kakor je podoba, utegnemo čakati do sodnega dne. Jako daleč jo je res privozil špekulant Martelanec, da njegovi časniki so znani tako, kakor „slab denar“.

Frickov Janez.

Štajarsko. (Nova pošta) se je 5. dne t. m. začela v Negovi; v zvezi je z Radgono in Št. Lenartom.

Iz Gradca 16. jun. A-ž. (Nemška omika v „Strassburger-stielu“.) Pretekli teden je bilo tukaj ponočno rogoviljenje, tepež itd. na dnevnem redu. Dan za dnevom so tukajšnji časopisi donášali novice, da je bil tū in tam ponočni „škandal“. In kdo bi si mislil, da je bil vzrok vseh teh prizorov neki surovež, dijak iz Dunaja. Tukajšnja „buršenshaft Stiria“ je obhajala namreč svoj letni „komers“, v ktere ga je prišlo tudi nekaj dijakov iz Dunaja, da! še celó iz Berolina je bil eden tukaj. Brez „Preuss-a“ dandanes ni nič. Med dunajskimi gosti je bil tudi neki „burš“ dijaške zaveze „Silezia“, ki se je povsod tako surovo in divje vedel, da se pač morajo Nemci sramovati, da imajo take elemente med seboj. Tu je pljunil kakemu domačemu dijaku v obraz, — tam je drugemu izbil klobuk z glave, — tam je zopet stopil komu nalašč na noge itd. Iz tega je nastal navadno prepir in tepež. V sredo so napravili „Stirianer-ji“ od vseučilišča „špricfahrt“ in vdeležil se je je tudi junak „Silezianer“. Vsi na vseučilišču zbrani dijaki brez razločka narodnosti so zahtevali, da „Stiria“ izbacne iz svoje srede tega divjaka, — al „Stiria“ tega ni hotela storiti; ako bi se k sreči ne bi bili hitro odpeljali, nastal bi bil gotovo pred vseučiliščem hud boj in Bog zná, kaj bi bili nasledki tej homatiji. Predsednik „Stirije“ grof Pace je pozval nekega Dalmatinca na dvoboj „auf blanke Waffen“. Al Dalmatinec odgovori na to prav sarkastično: „A, was blanke Waffen? machen wir's gleich mit der Faust“. Na to je tudi grof Pace osramoten odlazil in se odpeljal s svojim krdelom. Zvečer je potem vendar omenjeni surovež prišel neki policiji v roke. Je to li „nemška omika“? Imejte jo za-se!

Iz Kostanjevice. (Dober gospodar!) V našem mestu se zdaj godé čudne stvari, odkar se je pri nas izleglo nekaj nemškutarskih liberalcev, ki zdaj prav predrzno kažejo rožičke. Kako lepo mirno je bilo poprej v mestu! Neka nemškutarsko-liberalna (Gač-Severjeva) rod-bina je dobila v oblast županstvo in mestno kaso. Meščanje, dobre — da ne rečem, predobre — dušice, so veliko let pohlevno prosili računa od mestnega denarja, pa Gač — „dober gospodar“ — se je dostikrat meščanom izpred nosa odpeljal z doma, in vse je ostalo pri starem, meščani so ostali na cedilu — brez računa in brez seje. Tako jih je 10 (reci: deset) let vodil za

nos, ter jim ni hotel dati računa. Zdaj so se pa junško postavili in hoté imeti račun, in Gač se je, otepaje z vsemi štirimi, vdal temu krvavotežkemu opravilu. Zdaj daje račun. Čas je že! In kaj menite, kako dober gospodar je! Denar je puščal mrtev ležati (tako vsaj pravi „dobri gospodar“, trgovec), namesti da bi ga bil vložil na obresti. Od sto bi se bilo lahko dobilo po šest gold. — kolikor morajo meščanje dajati od mestnega denarja. Vzemimo, da je mestnega denarja tri tisoče, in od tisoča po 60; bilo bi na leto $60 \times 3 = 180$ gold. Po tem takem bi bilo na leto v zrak šlo 180 gold. — in to je „dober gospodar!“

Ali ne vé Gač, kaj se je zgodilo s tistim, ki je zakopal dobljene talente? „Dober gospodar“ ni tisti, ki — in to celó dandanes — pušča denar mrtev ležati. Gač! ako se to pravi „dobro gospodariti“, da človek pustí denar mrtev ležati, zakaj pač svojega „dobrega gospodarstva“ ne poskusite s svojim premoženjem? Ali morebiti tudi „svoje“ denarje puščate mrtve ležati? Kdor bi jih tako pustil, bil bi butec vseh butcev. Tako je.

Tedaj Gač se je slabega gospodarja skazal s tem, da je denar puščal mrtev ležati, ter ga ni hotel pomnožiti. Ali se je dobrega gospodarja pokazal s tem, da pušča mestne hraste pred farovžem ležati po leti in po zimi? ob solnčnem in deževnem vremenu? Gotovo ne! Ti hrasti na glas pričajo, da je to velika zanikarnost in zapravljivost! Morebiti pa Gač tudi „svoje“ blago: platno in sukno, vatel in sol hrani pod kapom?!

Gač! pokažite nam: s čim ste se skazali dobrega gospodarja. Če se nam ne skazete dobrega, gotovo ste slab. Potje in ceste po mestu so slabi — ali je to dobro gospodarstvo? Koliko svetilnic razsvetljuje mesto po noči — in to je dobro gospodarstvo?

In vendar ga njegova žlahtnica izgovarja in imenuje „dobrega gospodarja“. Res je! Gač je dober gospodar, pa le sam za-se; to je dokazal s tem, da si je postavil lepo hišo; ali na vse grlo moramo upiti: „Gač! za mesto ste strašno slab gospodar! Mestu niste nič pridobili, mesta niste nič olepšali! — Povejte nam: ali bi se mogel dobiti slabši gospodar od Vas!“

Kostanjevičanje! Spreglejte vsi do enega! (Hvala Bogu: velika večina dobro sprevidi to „dobro gospodarstvo“, le celó mala množica jih še ima mreke na očeh.) Postavite si za mestne gospodarje možé, ki bodo skrbeli za čast in mir, za dobiček in lepoto prijaznega mesta, ki bodo za mesto res očetje, ne pa — očmi!

(Dalje prihodnjič.)

Meščan.

Črnomelj 13. junija. (Nov odbor čitalničin pa stara anarhija mestnega odbora.) Po odhodu enega in po odpovedi družega odbornika treba je bilo nove volitve čitalničinega odbora, ki je bila preteklo nedeljo popoldne. Izvoljeni so bili: za predsednika g. Dragotin Milar, za podpredsednika g. Matija Lesar, za tajnika g. Ivan Stupar, za denarničarja g. Anton Jeršinovec, za odbornike pa gospodje: F. Schweiger, Fr. Vardjan in Albert pl. Pavnovič. Novi odbor kaže resno voljo za napredek; sloga in edinost pa ste mu najboljša pomočka. Te in une pa pogrešamo v mestnem odboru; v njem kraljuje popolna anarhija. Sl. deželni odbor je, zažugaje kazen 20 gold., veleval županu, naj nemudoma sejo razpiše, da se zastalo koló delovanja zopet gane. Razpisal jo je res na 6. dne t. m. Večina 10 odbornikov gré zopet v odločeno pisarno v Majerletovo hišo, manjšina 3 pa k županu. Tako so čakali drug družega — brez vspeha. Na to je večina naredila zopet vlogo do županstva, v kateri piše: „Večina odbornikov zbrala se je v odločeni pisarni, čaka seje od 9. ure, župana pa ni k seji do 11. ure. Podpisani zahtevamo, da se županstvo ob svo-

jem času opraviči: a) zakaj ni po §. 22. namesti dr. Pestotnika odbornika v sejo povabil? b) zakaj ni zopet odbornika fajmoštra Dragana v sejo povabil? c) zakaj svoje dolžnosti po §. 49. obč. post. ne spolnuje? d) zakaj gledé na odbornike predpisov po §§. 30. do 48. obč. postave in sklepov po večini glasov ne respektira? To tudi so odborniki sl. dežel. odboru v Ljubljani razjasnili, in ga zopet prosili, naj blagovoli pri c. k. deželni vladi razpust sedanjega odbora izprostiti na blagor cele občine. Odborniki večinski so v rečeni vlogi izrekli, da na noben način od svojih pravic odstopiti nočejo, to se velí, da oni hočejo, da se to izvrši, kar večina glasov po postavi sklène. Ako se postava ne spolnuje, potem so nam nepotrebne vse postave in njeni §§§., katerih je na papirji še zmirom preveč, v djanji pa prav malo. Kakove surovosti pa je župan naš že prodajal in jih še prodaja, tega ni lahko popisati! Naj sl. vlada bode prepričana, da na tej poti Črnomelj ne pride do sprave. — Pretekli torek popoldne je v nekterih krajih našega okraja huda toča bila in mnogo škode napravila; od 2. do 5. ure je petkrat začela in petkrat nehala padati, čedalje debelejša. Kar pa toča ni škode naredila, je včeraj naliv škodoval.

Iz Zagorja pri Savi 13. junija. J. O. — Mnogim bralcem „Novic“ bo všeč, da zvedó, da se je začela zidati pri nas nova cerkev, že davno za potrebno spoznana. 10. dne t. m. se je vložil temeljni kamen, kterege so z veliko slovesnostjo blagoslovili preč. stolni prošt ljubljanski vpričo 20 duhovnih gospodov, ki so prišli iz vseh bližnjih fará. Okoli 25 velikih majev, večidel postavljenih od farnih mladenčev in s cveticami okinčanih od farnih deklet, in velikanska zastava gosp. trgovca Stenovica, so povzdignili lepo slovesnost, ktere se je vdeležilo mnogo ljudstva od blizo in daleč, farni in rudarski šolarji s svojimi učitelji, premogokopi in fabričanje. Naj povem še, da je godba rudarjev igrala in vreme jako milo bilo tej svečanosti.

Iz Vrhnike 15. jun. (Rudar Mulej in posiljeni večni župan Obreza) dajeta sedaj veliko snovi ne samo redko in gostozobim ženicam za dnevno debato, marveč tudi v občé vsem tržanom, katerim se vendar čudna uganjka zdí to, zakaj da sl. vlada, ktere se je očitno dokazala nezmožnost Mulej-Obrezina, opravljati sedanja c. k. sodnijska in županijska opravila, se kar ne gane niti na levo niti na desno. Mulej je še zmiraj zraven sodstva barantač in spekulant, oče Obreza pa, akoravno pri zadnji volitvi čisto od nikogar voljen, se s pomočjo nekega vrtoglavega protesta zoper zadnjo skozi in skozi na postavni podlagi vršeno volitev, vendar še vzdržuje vse eno na županijskem stolu že toliko časa, da to po pravici splošno nevoljo izbuja, ker ljudstvo ž njim nič opravila noče imeti, novi odbor pa svojega posla še pričeti ne more. Kedaj bode vendar konec teh homatij? Ali še morebiti nima naša občina dovolj od večnih nemčurskih patrijarhov naloženega dolga, hočete li še večja bremena na naše rame naložiti? — Mulej barantá — vsaj vendar ne na korist svojega službenega opravila?! — še bolj ko je barantal, korespondira še bolj ko poprej, ker se pa njemu nikakor las zarad tega ne skriví, si misli: delajte karkoli hočete, jaz sem zadovoljen, da le barantam kakor hočem, in mesečno plačilo c. kr. sodnika še pri vsem tem potegujem, po prislovi: „ubi pecunia, ibi bene!“ Gospod Mulej že sedaj tudi s tropo delavcev hodi okoli Horjula, išče premoga in rude, postavlja mnoge napise, ter si pripisava nekake pravice nemčurskega rudarja. Očividno je res po tem takem, da ta špekulant nima še toliko časa, narediti naznanilo c. k. okrajnemu glavarstvu, da so zarad zanemarjenega mosta na Ljubljanci trije otroci padli globoko v vodo, ter da je od njih eden, neka deklica, pri priči

mrtva obležala, ker jo je za njo leteča trohnela ranta ubila. Kako ste li srečni Vi, gosp. župan oče Obreza, da tebi nič meni nič se je potlačila ta stvar; vsaj otrok se je zakopal, ranta nazaj prilepnila in bašta, dobro in dovolj je, ker c. k. sodnik, Vaš žlahtnik, Vam tako nič reči ne sme in tudi rekel ne bi, če bi tudi primoran bil, ker vidva imata v rokah piščalko, in drugi morajo hoté ali nehoté plesati kakor jo zagodeta! O krasna vzajemnost! Čudno je res to, da se za to nesrečo zbog županove zanemarnosti nikdo ne zmeni, marveč pa hočejo nemčurji neko vdovo, kateri je otrok po nesreči se sam poparil in umrl, kar na vislice potegniti! Kaj menite, s kakim upitjem bi raz novega župana, ki sedaj pride, bradati nemčurji kožo vlekli, če bi se pod njegovim vodstvom to zgodilo, kar pri očetu Obrezi?! Prosim Vaji, gospóda, da nam vsaj nekako popisati in malo obrisati blagovolita, kako bi Vi dva in sploh privrženci Vaši, kateri imajo za to dosti časa, upili in rotili se, če bi se pri prihodnjih narodnih odbornikih kaj takega zgodilo, in kako bi napregali konje ter letali od sodnije do sodnije. Ta popis pošljemo potem v prihodnjo dunajsko razstavo, kajti gotovo bo „ein prächtiges Gemälde“.

Razdrto na Notranjskem 15. jun. — Naša narodna Podnanoška čitalnica se odpre 29. dne t. m. ob 4. uri popoldne. — K tej slovesnosti uljudno se vabijo vsi častiti rodoljubje.

Iz Vipave. („Sokol“ naš) napravi na dan sv. Ahacija, to je, 22. dne t. m. izlet v Idrijo.

Odbor.

Iz Ljubljane. (Deželni odbor) je v seji 7. dne t. m. med družimi zadevami obravnaval in sklenil sledeče: Za potne stroške in dnevščine učiteljev ljudskih šol, kateri se imajo po ukazu ministerstva za uk in bogočastje, vdeleževati okrajnih in deželnih učiteljskih posvetovalnih shodov, je deželni odbor na dotični dopis deželnega šolskega sveta sklenil, v proračun normalnega šolskega zaklada postaviti za vsako leto za okrajne učiteljske shode od leta 1873. naprej po 1200 gold., za deželne učiteljske shode pa od leta 1875. začnši po 500 gold. — Deželni odbornik dr. Costa je predložil poravnavo, ki jo je kot pooblaščenec deželnega odbora sklenil sè zastopom tržaškega mesta, ki je zopet pretis s tožbo pri državni sodnji zaradi poplačanja starih dolgov v znesku 10.598 gold. 30 kr. za kranjske bolnike v tržaški bolnišnici. Po ti pogodbi se bode plačalo iz kranjskega deželnega zaklada tržaškemu mestu le 95.000 gold. v petih letih vsako leto po 19.000 gold. S to pogodbo so končane dolge razprave in obravnave med deželnim odborom kranjskim in tržaškim mestnim magistratom. — C. k. ministerstvu za uk in bogočastje se je sklenilo poslati pismo, da bi rešilo sklep deželnega odbora od 26. januarja t. l. zastran poklica prof. Ivana Tušek-a v deželni šolski svet, kteremu manjka zdaj že dveh udov. — C. kr. deželna vlada je naznanila odboru, da bode po pismu ministerstva deželni zbor sklican meseca oktobra, ako ne pride temu kaj navskriž.

— (Iz seje deželnega šolskega sveta 13. dne t. m.)

Učitelju Antonu Lokarju v Stari Loki na Kočevskem se je podelila definitivna služba; — učni načrt za ljubljansko višo realko v prihodnjem šolskem letu je bil po predlogih deželnega šolskega nadzornika sprejet; — ministerstvu se nasvetujeta dva profesorja (eden začasno) za izprazneni mesti na gimnaziji kranjski in novomeški; — pritožba v Moravče v šolanih občin zoper plačo nekega ostanka učitelju Moravškemu se zavrne; — nekterim učiteljem se je dalo nekoliko denarne podpore. Na koncu seje predlaga dr. Bleiweis, naj se Alojzevišče sramovito besedovanje gimnazijskega

profesorja Heinricha, o kterem so slovenski in nemški časniki z veliko nevoljo poročali, službeno preišče in na podlagi dotičnega poročila naj si šolski svet pridrži daljno postopanje. Predlog je bil sprejet.

— (Deželna komisija za povzdigo konjereje) je v svoji poslednji seji določila, kedaj in kako se bodo letos na Kranjskem premije za konje delile. Deželna komisija si je od ministerstva za kmetijstvo izprosila 325 cesarskih cekinov za te premije in da tudi v Ljubljani bi se delile. Ministerstvo jej je to dovolilo. In tako je določila, da bode delitev premij v Postojni 14. septembra, v Mokronogu 18. sept., v Ljubljani 21. sept., v Kranji 23. septembra. V Postojni in Mokronogu se bode razdelilo po 10 premij z 58 cekini, v Ljubljani in Kranji po 12 premij z 68 cekini. Premij v vsem skupaj bo (za kobile s žebetom, mlade kobile, žebetne žebce in žebce) 54; vsaki premiji se dodá tudi sreberna svetinja; pa tudi same sreberne svetinje se bodo delile. Ob svojem času bode deželna komisija delitev teh premij tudi v oglasniku „Novic“ na drobno razglasila. — Naposled se je v tej seji bralo tudi zahvalno pismo, ki je od Bohinjcev došlo deželni komisiji zato, da jim je lepega žebca za pleme poslala. Komisijo je veselilo zvedeti, da jim je s „Posavcem“ vstreženo.

— (Večidel vseh zatoženih 62 Bohinjcev), ki so se uprli gozdarjem, je c. k. deželna sodnja pretekli teden obsodila v ječo v različni razmeri do 3 let zarad hudodelstva vstaje. Nihče ne more izgovarjati in zagovarjati nikogar, ki se pregreši zoper postavbo; razžaljena postava zahteva kazen, to je gotovo. Al — ker je deželni zbor kranjski že leta 1863. in skor vsa leta pozneje do leta 1868. — enoglasno povdarjal, to povdarjamo tudi mi: naj se hitro hitro doženó gozdne zadeve na Gorenškem, da se odpravi politiška sekvestracija od leta 1854., ona črna rana gorenskih krajev, iz ktere izvirajo oni žalostni nasledki, ktere je tadani poslanec Brolih živo popisal, v zboru 1863. leta rekši: „Na klopi zatožencev sedijo možje, sicer neomadeževani v svojim življenji in poštenji, ki spoštujejo postave in gosposko, pa so se uprli misleči, da le branijo svojo lastnino, in tako hudodelci postali“. Zato smo hvaležni našemu poslancu dr. Poklukarju, da je, kakor nam telegram iz Dunaja naznanja, danes interpeliral ministerstvo: ali ga je volja hitro dognati gozdne pravice na Gorenškem, dotistehmal pa s postavnimi napravami za občni prid Gorenskega skrbeti? Kmalu bode 20 let kar breme sekvestracije leži na gorenskih gozdih in na skrajni čas je, da se čez toliko let vendar uravnajo gozdne razmere gorenske.

— Na mesto zdravstvenega svetovalca, po odhodu dr. Gausterja izpraznjeno, je imenovan dr. Keesbacher, c. k. vladni koncipist. Mislilo se je po pravici, da na dr. Gausterjevo mesto, ki je bil c. k. okrajni zdravnik, pride njegov naslednik dr. Kapler, večletni c. k. okrajni zdravnik, da sta potem zopet dva okrajna zdravnika v zdravstvenem svetu; al zmogli so koledniki Keesbacherjevi — in dr. Kapler je bil odstranjen.

— (Na korist Čehom) napravi 6. dne julija čitalnica vzajemno z dramatičnem društvom veliko „besedo“ na vrtu čitalničnem. Program naznanimo ob pravem času.

— (Dvojno načrtana pot za železnico iz Ljubljane v Karlovec) se bode vsled vladnega povelja po zvedencih obhodila in iz vojaškega in tehničnega ozira preiskala. Se ve da od obhoda načrtane poti do naprave železnice je še — dolga pot.

— Iz Ögerskega nam je poslal neki prijatelj zanimivo knjižico v nemškem jeziku, ki se imenuje: „Kleiner politischer Katechismus“ („mali politični kate-

hizem“), ki jo je spisal Mih. Boross in je že peti pot natisnjena bila v Peštu leta 1869. magjarski in nemški v tisoč iztiskih. Prvo vprašanje tega katehizma se glasi: „kako se imenuje dežela, v kateri bivamo?“ Odgovor: „Ogerska“. To je dežela, o kateri slavljani pesnik Vörösmarty Mihály poje: „Ostani o Magjar! trdno zvest domovini svoji, kjer se ti je pélo pri zibelki tvoji in se joče na grobu tvojem. Tukaj moraš živeti, tukaj umreti, bodi si ti osoda mila ali nemila“. Tretje vprašanje razpravlja dolžnosti Magjara do narodov nemagjarskih. Brate jih imenuje na papirji, in narodnost njihova in njih jezik spoštovati. Kako hinavsko! če pomislimo, kako se odvrča narodnostna postava.

— (Pri zavarovalni banki „Sloveniji“) je že podpisanih delnic 1994; vplačanega kapitala je 81.698 gold.

Na pomoč nesrečnim Čehom

so „Novicam“ poslali iz Ljubljane:

Gosp. baron Anton Zois 200 gold., gosp. dr. Jan. Bleiweis 20 gold., gosp. dr. Costa 20 gold., gosp. Val. Krisper 20 gold., gosp. Franc Sovan stareji 10 gold., gosp. Jan. Murnik 10 gold., gosp. Ivan Vilhar 5 gold., gosp. dr. Zupanec 5 gold., gosp. Fr. Kolman 5 gold., gosp. dr. Vončina 3 gold., gosp. Anton Fabijani 5 gld., gosp. Janez Fabjan 5 gold., gosp. Mihael Prégl 5 gld., gosp. Miha Pakič 3 gold., gosp. Janez Šolar 5 gold., gosp. dr. A. Valenta 6 gold., gosp. Josip Strzelba 3 gold., gosp. Jože Kušar 5 gold., gosp. dr. V. Zarnik 3 gold., gosp. Anton Gnezda 2 gold., gosp. Jakob Murnik 2 gold., potem gosp. Martin Korošic iz Banjalo 2 gold. 60 kr., skupaj 344 gold. 60 kr.

Gosp. brata Franc in Ferd. Sovan iz Ljubljane pa 100 novih kočev.

Prosimo dalje, naj dá, kdor more!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Podoba je, da se danes končá državni zbor. Pretekli teden je minister kupčijstva odgovoril na vprašanje grofa Thurna, da zarad železnice iz Ljubljane v Karlovec bode vlada dala oba predloga iz vojaško-tehničnega ozira preiskati; — zbor je sprejel postavo o obrtnijskih in gospodarskih združbah, — sprejete ste bile postava za bram-

bovce in pa vojnokonjska postava; težak porod bil je brambovski postavi in z hudimi udarci na ministerstvo od njegove lastne ustavoverske stranke; — za potrebe cesarjeve hiše se je dotacija povikšala vsako leto do konca 1879. leta za 1 milijon gold., to je, od 3 milijonov in 650.000 gold. na 4 milijone in 650.000 gold. za leto; isti povišek za 1 milijon se pričakuje tudi od ogerskega državnega zbora; sklenilo se je tudi, da se po predlogu mnogih deželnih odborov število c. k. okrajnih zdravnikov pomnoži tam, kjer se očitna potreba kaže. Poljaki so vprašali ministerstvo: kaj bode z njihovo resolucijo? Minister jim je obljubil kmalu odgovora; kakošen bode, sami lahko uganejo. Mar Poljaki res mislijo, da bi ktera koli dežela s tem zadovoljna bila, da bi se samo njim „posebne hruške“ pekle?!

Hrvaško. Iz Zagreba. 15. junija. Danes se je začel deželni zbor, ki bode razsodil prihodnjo osodo Hrvaške. Ni čuda tedaj, da od blizo in daleč je privrelo naroda obeh strank na galerije, da se je vsetrlo. Prišli so poslanci in virilci skoro vsi, tudi taki, ki jih nihče ne pozná in hrvaškega jezika ne umejo. Izmed višega duhovstva prišel je samo škof Strossmayer z navdušenimi živio-klici v zbornici in povsod sprejet, kjer koli se je pokazal. Najstareji ud zbornice grof Ivan Erdödy je z malo besedami nagovoril zbor; potem je deputacija šla po nadškofa Mihajlovića, ki ga je njegovo veličanstvo izvolilo za kralj. komisarja. Prisedši v zbornico tiho bere kraljevo pismo. Po prebranem pismu se podá zbor v cerkev, sv. Duha na pomoč klicat, in ko se zopet v zbornico vrne, voli začasne 4 zapisnikarje: dr. Makanca in Turellija (iz narodne stranke) Kiša in Raića (iz stranke magjarske). Glasovalo je 96 zbornikov. S tem je bilo konec 1 seje. Danes (v torek) je 2 seja. Razmera glasov obojnih strank — piše „Südsl. Corr.“ — se danes še ni mogla za gotovo določiti. Ta opazka nas je nekako osupnila; da bi pa Magjaroni imeli večino, kakor vriskajo dunajski centralisti, nikakor ne moremo verjeti.

Popravek. V zadnjem listu na strani 190. v 27. vrsti od zgoraj namesti 100 centov beri: 10 centov.

Kursi na Dunaji 18. junja.

5% metaliki 64 fl. 80 kr. Ažijo srebra 109 fl. 65 kr.
Narodno posojilo 72 fl. 15 kr. Napoleondori 8 fl. 93 kr.

Vabílo na naročbo „Novice“.

Častiti naši naročniki, ki so naročeni bili le za prvo polovico letošnjega leta in tudi drugi prijatelji našega lista, ki dozda niso bili naročeni na-nj, naj hitijo z naročilom, da dobivajo porodom brž prve liste julija meseca.

Obširno polje, ki ga „Novice“ dosledno obdeljujejo že 30 let v gospodarskem, národnem, duševnem in političnem oziru, zmirom stoječe na vrhuncu novih dogodeb, a ne oškrunjene od črva novočasnega liberalizma, ki Slovence podlaga tujčevi pēti, ostane jim nespremenjeno tudi vprihodnje. Vajene borbe za resnico in pravico že od prvega leta svojega početka, borile se bodo vseskozi za blagor slovenskega naroda s protivniki svojega programa, bodo naj ti v tujem ali domačem taboru. Pogúm za to borbo daje jim živo prepričanje, da njihov program je glasilo velike večine naroda našega.

Cena ostane „Novicam“ kakor je bila:

za pol leta po pošti 2 gold. 40 kr., v tiskarnici prejemanim 2 gold. — kr.

za četrto leta „ 1 „ 30 kr., „ 1 „ — „

Najcenejše se naročnina Blaznikov tiskarnici v Ljubljano pošilja po poštah na-kaznicah.

Vredništvo.

Odgovorni vrednik: Janez Murnik. — Natiskar in založnik: Jožef Blaznik v Ljubljani.